

ലോഗോസ് പഠനസഹായി 2023

വി. ലൂക്കാ എഴുതിയ സുവിശേഷം

വിശുദ്ധ ലൂക്കാസുവിശേഷകൾ/Evangelist Luke അന്തോക്യയിൽ/in Antioch വിജാതീയ മാതാപി താക്കളിൽനിന്നു ജനിച്ചു/ born from gentile parents. വിശുദ്ധ പാലോസിൻറെ സ്കേപ്പിതനായിരുന്നു അദ്ദേഹം (കൊള്ളാ/Colossians 4,14). പാലോസിൻറെ രണ്ടാമത്തെത്തയും/2nd (Acts 16,10.11) മൂന്നാമത്തെത്തയും/third (അപ്പ്/Acts 20,5-8) പ്രേപ്പിതയാത്രകളിലും/missionary journey രോമിലെ കാരാഗുഹവാസകാലത്തും (Acts 27,1; 28,16; 2 Tim 4,11; Phil 24) ലൂക്കാ/Luke കുടെയുണ്ടായിരുന്നു. ഇക്കാരണങ്ങളാൽ, വിജാതീയരും ഒരു ഇടയിലേക്ക് വളർന്നു വികസിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന സഭയുടെ ആവശ്യങ്ങൾ മനസിലാക്കാൻ മറ്റാരെയും കാർ ലൂക്കായ്ക്കു കഴിയുമായിരുന്നു. സുവിശേഷത്തിന്റെ ആദ്യവാക്യങ്ങളിൽത്തന്നെ (1,1-4) സുവിശേഷ കൾ ലക്ഷ്യം വ്യക്തമായി അവതരിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. മതായി, മർക്കോസ്, സുവിശേഷങ്ങളോടുള്ള ബന്ധം നിമിത്തം സമവിക്ഷണ സുവിശേഷങ്ങളിലൊനായിട്ടാണ് ലൂക്കായുടെ സുവിശേഷം അറിയപ്പെടുന്നത്. നടപടി പുസ്തകം രചിച്ച ലൂക്കായുടെ “ആദ്യ കൃതിയാണ്” ഈ സുവിശേഷമെന്ന് (Acts 1,1) ഉറപ്പിക്കാം. 24 chapters 1150 verses മൂന്നാം സുവിശേഷത്തിലുള്ളത്. ദരിദ്രരുടെ സുവിശേഷം, പ്രാർമ്മനയുടെ സുവിശേഷം, പരിശുദ്ധാത്മാവിന്റെ സുവിശേഷം എന്നാക്കേ ഈ സുവിശേഷം വിളിക്കപ്പെടാറുണ്ട്. ആ പ്രമേയങ്ങൾക്ക് സുവിശേഷത്തിലുള്ള മുൻഗണനയാണ് അതിനു കാരണം.

സുവിശേഷകനായ ലൂക്കാ

Luke ഇരുശേയുടെ 12 പേരിൽ ഒരാളായിരുന്നില്ല. സുവിശേഷം രചിച്ച ആളുടെ പേര് Luke എന്നു അരുന്നു എന്ന് അനുമാനിക്കാം. അദ്ദേഹം പുതിയ നിയമത്തിൽത്തന്നെ സുചിപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള Luke തന്നെ യാണോ (Phil 24; 2 Tim 4,11; Col 4,14) എന്ന സംശയമുണ്ട്. Irenaeus /ഇരണ്ണേവുസാണ് Luke ഈ സുവിശേഷം രചിച്ചു എന്ന് ആദ്യം എഴുതിയത് (180). “പാലോസിന്റെ സഹചാരിയായിരുന്ന Luke അദ്ദേഹം പ്രസംഗിച്ച സുവിശേഷം രേഖപ്പെടുത്തി” എന്നാണ് ഇരണ്ണേവുസ് Irenaeus എഴുതുന്നത്. നടപടിയിലെ “ഞങ്ങൾ പ്രസ്താവന്”കളാണ് (ms 16,10-17; 20,5-15; 21,11B; 27,1-28,16) ഇക്കാര്യത്തിന്റെ തെളിവിനായി Irenaeus ഇരണ്ണേവുസ് സീക്രിക്കുന്നത്. മുരുതോറിയൻ രേഖാശകളാ (A.D 200) Luke ലൂക്കായുടെ കർത്തൃതാം അംഗീകരിക്കുന്നുണ്ട്. രക്തസാക്ഷിയായ ജസ്റ്റിനും (A.D 150)പാഷണിയായ Marcian/മാർസിയനും (A.D 140) Luke ലൂക്കായുടെ സുവിശേഷം പരിചിതമായിരുന്നു. പാലോസിന്റെ സഹയാത്രികനായ Luke ലൂക്കാ മൂന്നാം സുവിശേഷം രചിച്ചു എന്ന പാരമ്പര്യത്തിന് A.D 150 മുതലെക്കിലും ലിപിത്തെളിവുകളുണ്ട്. അദ്ദേഹം ഒരു വൈദ്യനായിരുന്നു എന്ന് കൊള്ളാ Col 4,14ൽ കാണുന്നു. ഒരു കൂടും രചയിതാക്കളില്ല ഒരാളാണ് സുവിശേഷം രചിച്ചത് എന്നതിന് Theophilos/തെയോഫിലോസിനുള്ള സമർപ്പണം (1,3) തെളിവായി കരുതുന്നു. “ലൂക്കായുടെ Luke സുവിശേഷം” എന്ന തലക്കെട്ട് മുലത്തിലുള്ളതല്ല; അതിപുരാതനമായ പാരമ്പര്യമാണ്.

രചനാസ്ഥലവും കാലവും

Luke ലൂക്കായുടെ സുവിശേഷം രചിക്കപ്പെട്ട സ്ഥലം സുനിശ്ചിതമായി നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. Palestine പാലസ്തൈനിനായ്ക്ക് വെളിയിൽ വച്ചാണ് എന്ന കാര്യത്തിൽ അഭിപ്രായ ഏകക്കുമുണ്ട്. Palestine പാലസ്തൈനിനായെ മൊത്തം സുചിപ്പിക്കാൻ “യൂദയാ Judea എന്നുപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത് അതിനു തെളിവാണ്. (1:5; 5:44; 6:17). Palestine പാലസ്തൈനിനായിലെ സ്ഥലങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള രചയിതാവിന്റെ അറിവു പരിമിതമാണ്. പുസ്തകാരംഭത്തിലെ സമർപ്പണം (1,3) യവനപാരമ്പര്യമുള്ള ഒരു സമുഹത്തെ സുചിപ്പിക്കുന്നു. ഗ്രീക്കുവീഡുകൾ, Antakya/അന്തോക്യാ, Ephesus/എഫേസസ്, Macedonia /മാസിലോഡാണിയാ, Achaia/അക്കായിയാ, Cheshire/ചെസ്റ്റാറിയാ, Asia minor/എഷ്യാമെരിൻ എന്നിങ്ങനെ വിവിധ സ്ഥലങ്ങൾ ഈ സുവിശേഷത്തിന്റെ രചനാസ്ഥലമായി നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. രോമിൽവച്ചു രചിക്കപ്പെട്ട എന്ന് ഇന്നു ധാരാളം പണ്ണിത്തന്നു അഭിപ്രായപ്പെടുന്നുണ്ട്. Jerusalem/ജെറൂസലേമിൽനിന്നു തുടങ്ങി സാമ്രാജ്യത്വസ്ഥാനം വരെ വികസിക്കുന്ന പ്രേപ്പിത ഭാത്യമാണല്ലോ Luke/ലൂക്കായുടെ വിഷയം (Acts/ms 1,8; 12,21). ലോകത്തിന്റെ അതിർത്തിയാണ് Rome/രോം. മാത്രമല്ല ഒന്നു കൂടും 5,42ലുള്ള പരാമർശങ്ങളും Rome/രോമിലാണ് രചിച്ചതെന്ന് സുചിപ്പിക്കുന്നു.

മർക്കോസിന്റെ സുവിശേഷവും ‘ക്യു’ രേഖയും Luke/ലൂക്കാ ദ്രോതര്യുകളായി ഉപയോഗിക്കുന്നതു കൊണ്ട് അവയ്ക്കു ശ്രേഷ്ഠമായിരിക്കണം രഹന നടന്നത്. ദേവാലയനാശവും (13,35; 19,41-44; 21,24) പറലോ സിന്റ് മരണവും (Acts/നട 20,25.38;21,13) സംഭവിച്ചുകഴിഞ്ഞതായി Luke/ലൂക്കായ്ക്ക് അറിയാം. രക്ഷാചർത്തെത്തക്കുറിച്ച് അറിയാൻ തത്പരനായ മുന്നാം തലമുറയിലെ ക്രൈസ്തവരുടെ വിക്ഷണമാണ് Luke ലൂക്കാ യ്ക്കുള്ളത്. അതുകൊണ്ട് A.D. 70ന് ശേഷം Greek/ഗ്രീക്ക് പാരമ്പര്യമുള്ള ഒരു സ്ഥലത്ത് എഴുതപ്പെട്ടു വെന്ന് അനുമാനിക്കാം. Acts/നടപടി പുസ്തകത്തിനുമുമ്പായി വിരചിതമായി എന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല.

സീക്രിറ്റത്താക്കൾ

ഒരു വിജാതീയ ക്രൈസ്തവസമുഹത്തിനുവേണ്ടിയാണ് Luke/ലൂക്കാ തന്റെ സുവിശേഷം എഴുതിയ തന്നെ കരുതപ്പെടുന്നു. ധഹനിയമം മേലിൽ ബാധകമാണ് Luke/ലൂക്കായ്ക്കാറിയാം. രക്ഷാചർത്തപരമായുള്ള ഇന്നായെല്ലാം സ്ഥാനവും അസ്തമിച്ചു (Luke 21,22-24; Acts/നട 28,25-27). എന്നാൽ രക്ഷാചർത്തതിന്റെ തുടക്കം Israel/ഇന്നായെല്ലാം. ഇന്നശേഖര ധഹനംരുടെ പ്രതീക്ഷാപാത്രമായ മിശ്രഹാ ആയി അവതരിപ്പിക്കാൻ Luke/ലൂക്കാ ഉത്സുകനാണ്. Luke/ലൂക്കാ നൽകുന്ന മുന്നു ഗ്രീതങ്ങളിലും (മരിയം/ Mary, Zechariah/സവറിയാ, Simon/ശിമയോൻ) വാദഭാനപുർത്തീകരണം ഒരു പ്രധാന ആശയമാണ്. യവന-റോ മൻ ചരിത്ര ചെന്ന സന്ദേശായവുമായി Luke/ലൂക്കായ്ക്ക് പരിചയമുണ്ട് (Luke 1:1-4). Palestine/പാലസ്തീനായും ഭൂമിശാസ്ത്രത്തിൽ അദ്ദേഹം അതെ അഭിജന്തനാല്ല (ഉദാ ലൂക്കാ 17:11; 9:10-12; 4:29). ശേമിക (Aramiac or Hebrew) പ്രയോഗങ്ങൾ ഉപേക്ഷിക്കുകയോ (Luke 22:40; 23:33) അവയ്ക്കു പകരം ശ്രീകൃപദങ്ങൾ നൽകുകയോ ചെയ്യുന്നു (Luke 18,41; Mark 10, 51: കീരിയേ Kyrie/റബ്ബുനി Rabuni; Luke 9,33; Mark 9,5: എപ്പിസ്റ്റരാതേസ് epistles/റബ്ബി Rabbi; Luke 22,42; Mark 14,36; പാത്രതർ Pater/അബ്ബാ Abba; Luke 6,15; മർക്കോ 3,18:സെലോത്തേസ് zelates/കാനാനിയോസ് kananios). ഇന്നശേഖരയുടെ വംശാവലി ആദാമിൽനിന്നാരംഭിച്ചു കൊണ്ട് ഒരു സാർവ്വത്രികമാം നൽകുവാൻ Luke (3,38) ശ്രമിക്കുന്നേഡാർ Matheus/മത്തായി Abraham/അബ്രഹാംഡിലും David/ദാവിഡിലും തുടങ്ങുന്നത്. സപ്തത്തിയാണ് Luke/ലൂക്കായ്ക്ക് പരിചിതമായ പഴയനിയമം. Palestine/പാലസ്തീനായ്ക്കു സ്ഥിരമായി Judea/യുദ്ധാ എന്ന പേരാണ് Luke/ലൂക്കാ നൽകുന്നത് (1,5; 4,44; 6,17; 7,17; 23,5; നട 2,9; 10,37). ഇക്കാരണങ്ങളാൽ വിജാതീയക്രൈസ്തവർ കുടുതലായി ഉണ്ടായിരുന്ന Palestine/പാലസ്തീനായ്ക്കുവെളിയിലുള്ള ഒരു സമുഹത്തിനാണ് Luke/ലൂക്കാ എഴുതിയതെന്ന് പണ്ഡിതരംഗം കരുതുന്നു.

ഈ സമുഹത്തിന്റെ ചില പ്രത്യേകതകൾ സുവിശേഷത്തിൽനിന്ന് ഉഹാക്കാവുന്നതാണ് (1) കർത്താവിന്റെ രണ്ടാം വരവ് ഉടൻ ഉണ്ടാകും എന്ന വിശ്വാസം അപ്രത്യക്ഷമായി തുടങ്ങി. അതേക്കുറിച്ചുള്ള ഉഹാ പോഹങ്ങൾ തള്ളിക്കളയുന്നു (17,20-21; 19,11; 21,8). ക്ഷമാപുർവ്വം കാത്തിരിക്കാനാണ് സുവിശേഷത്തിലെ നിർദ്ദേശം (8,15; 12,55; 21,34.36). (2) ധനികരും ഭരിദ്വരുമുള്ള ഒരു സമുഹമായിരുന്നു Luke/ലൂക്കായുടേൽ (Luke 3,11; Acts/2,45; 4,34-37; 17,4; 18,8). ഭരിദ്വരെ വെറുത്തിരുന്ന ധനികൾ (Luke 18,9) അത്യാദ്ധരിക്കളായിരുന്നു (Luke 12,13-15; 16,14-15). അവർ വിശ്വാസത്തിൽനിന്ന് നിപതിക്കാനും സാധ്യതയുണ്ടായിരുന്നു (Luke 8,14; 9,25). ധനസ്വാദനത്തിന്റെ ധാർമ്മികതയെക്കുറിച്ച് Luke/ലൂക്കായുടെ സുവിശേഷം ഉറക്ക ചിന്തിക്കുന്നുണ്ട് (Luke 12,13-34; 16,1-31). “സീക്രിറ്റക്കുന്നതിനേക്കാൾ കൊടുക്കുന്നതാണ് അനുഗ്രഹീതം” (Acts 20,35). (3) സഭയും രാഷ്ട്രവും തമിൽ തികച്ചും സമാധാനപുർണ്ണമായ ഒരു ബന്ധം നിലവിലുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാണ് ഉഹാക്കേണ്ടത്. പീലാത്തോസ് ഇന്നശേഖരയുടെ നിരപരാധിത്തത്തിൽ വിശ്വസിച്ചിരുന്നു (Luke/22,4.14-15-22). പാലോസ് റോമൻ പാരമ്പര്യം (Acts 25,18) പൗരസ്ത്രേ അവകാശങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ തയ്യാറുള്ളവനായിരുന്നു (Acts 16,37; 22,5). റോമൻ സേന ധഹനംരുടെ ആക്രമണത്തിൽനിന്ന് ക്രൈസ്തവരെ രക്ഷിക്കുന്നതായി Luke എഴുതുന്നു (Acts 19,23-40; 23,23; 25,25,26,31).

സമർപ്പണം

മറ്റ് സുവിശേഷങ്ങൾക്കില്ലാത്ത ഒരു പ്രത്യേകതയാണ് Luke പുസ്തകാരംഭത്തിൽ നടത്തുന്ന സമർപ്പണം (1,3; Acts 1,1). Luke പുസ്തകം സമർപ്പിക്കുന്ന Theophilos (ദൈവത്തിന്റെ സ്നേഹിതൻ എന്നർമ്മം) ഒരു വ്യക്തിയോ ദൈവത്തെ സ്നേഹിക്കുന്ന ഘ്രാന്തരു വായനക്കാരനോ ആകാം. ഒരുപക്ഷേ സുവിശേഷം ചിക്കാനും പ്രചരിപ്പിക്കാനും പേരിപ്പിച്ച ഒരു മാനുവ്യക്തിയായി Theophilos/തെയ്യാഫിലോസിനെ കാണു

നന്തിൽ തെറ്റില്ല. അതുപോലെതന്നെ, അദ്ദേഹം (സമുഹം) പരിച്ചിട്ടുള്ള വചനങ്ങളുടെ സത്യാത്മകത ബോധ്യ പ്പെടുത്തുകയാണ് രചനയുടെ ഉദ്ദേശമെന്ന Luke/ പറയുന്നു. (യോഹന്നാനും സുവിശേഷരചനയുടെ ലക്ഷ്യം വിശ്വാസത്തിൽ ഉറപ്പിക്കുകയാണെന്ന് വ്യക്തമാക്കുന്നു: (John 20,30-31). ചർത്തപരമായ ഒരു ചട്ടക്കുടിൽ മിശ്രിഹാ അനുഭവം അവതരിപ്പിക്കുമ്പോൾ ഫോറമാരുടെ സാക്ഷ്യങ്ങളും മുൻ എഴുത്തുകാരുടെ കൃതികളും ലുക്കാ ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ട് (1,2).

ദ്രോതസ്സ്

“വചനത്തിൻ്റെ ദ്രുക്സാക്ഷികളും ശുശ്രൂഷകരും” നൽകിയിട്ടുള്ള ദ്രോതസ്സുകളെ ഉപജീവിച്ചാണ് താൻ സുവിശേഷരചനന്തരത്തുന്നതെന്ന Luke ആമുഖത്തിൽ പറയുന്നുണ്ട് (1,2). Mark/മർക്കോസിൻ്റെ സുവിശേഷമാണ് Luke/ലുക്കായുടെ ഏറ്റവും വലിയ ദ്രോതസ്സ്. ആ സുവിശേഷത്തിലെ 662 വാക്യങ്ങളിൽ 350എണ്ണം ലുക്കാ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്; ചിലപ്പോഴാക്കെ ശൈലീപരമായ ചില പരിഷ്കാരങ്ങളും വെട്ടിച്ചുരുക്കലുകുഞ്ഞാടും കുടെ (4,37-42, 19;8,4-9,30; 18,15-24,10). Mark/മർക്കോസിൻ്റെ ചട്ടക്കുടെ Luke/ലുക്കായും ഉപയോഗിക്കുന്നു (ഗലീലിയിൽ നിന്ന് ജീവസലേമിലേക്ക്). സംഭവക്രമവും Mark/മർക്കോസിൻ്റെതുപോലെതന്നെ. പക്ഷെ Mark/മർക്കോ 6,45-8,26 Luke/ലുക്കാ സമ്പൂർണ്ണമായി വിടുകളിൽത്തിരിക്കുന്നു (ഇതാണ് Luke/ലുക്കായുടെ വിടവ്. Lukian Gap എന്നറയപ്പെടുന്നു). Luke/ലുക്കായുടെ രണ്ടാമത്തെ ദ്രോതസ്സ് ‘ക്യു’ രേഖയാണ്. അതിൽനിന്ന് 235 verses Luke/ലുക്കായിലുള്ളത്. (6,20-8,3;9,51-18,14). ഈ രണ്ടു ദ്രോതസ്സിൽനിന്നിന്നാണ്. അവ 550 വാക്യങ്ങളുണ്ട് / verses.

Luke/ലുക്കായിൽ മാത്രം കാണുന്ന പ്രത്യേക ഭാഗങ്ങൾ

Luke/ലുക്കായുടെ സുവിശേഷത്തിൽ മാത്രമുള്ള ഭാഗങ്ങളെ മുന്നു ശീർഷകങ്ങളിലായി താഴെക്കാണുന്ന വിധം ക്രമീകരിക്കാം.

1. വിവരണങ്ങൾ

- a. 1-2 പ്രത്യേക ബാല്യകാലവിവരങ്ങം
- 4,16-30 ഇരുശോ നസ്രാത്തിലെ സിനഗോഗിൽ
- 5,1-11 അത്ഭുതകരമായ മീൻപിടുത്തം
- 7,11-17 നായിനിലെ വിധവയുടെ മകൻ
- 7,36-50 ഇരുശോയും പാപിനിയായ സ്ത്രീയും
- 8,1-3 ഇരുശോയെ അനുഗമിച്ച സ്ത്രീകൾ
- 9,52-56 ഇരുശോയെ സമരിയാക്കാൻ തിരസ്കരിക്കുന്നു
- 10,38-42 മറിയവും മർത്തായും
- 13,10-17 സാഖ്യത്തിൽ സുവപ്രാപ്തി
- 14,1-6 മഹോദരരോഗികൾ സഹവ്യം
- 17,11-19 പത്തു കുഷ്ഠരോഗികൾ
- 19,1-10 സക്കേവുസിൻ്റെ മാനസാന്തരം
- 22,15-20 അത്യു അത്താഴം
- 23,6-12 ഇരുശോ ഹോരാദ്രസിൻ്റെ മുമ്പിൽ
- 24,36-43 ഇരുശോ ശിഷ്യർക്കു പ്രത്യക്ഷണാകുന്നു
- 24,44-53 ഇരുശോയുടെ വിടവാങ്ങൽ

2. ഉപമകൾ

- 10,29-37 നല്ല സമരിയാക്കാരൻ
- 11,5-8 പ്രാർധനയെക്കുറിച്ച്
- 12,16-21 ഭോഷഗായ ധനികൾ
- 13,6-9 കായ്കളില്ലാത്ത അത്തിമരം
- 14,28-32 ഗോപുരനിർമ്മാണവും യുദ്ധസന്നദ്ധതയും

- 15,8-10 കളഞ്ഞുപോയ നാണ്യം
 15,11-32 കളഞ്ഞുപോയ മകൻ
 16,19 അവിശസ്തനായ കാര്യസ്ഥൻ
 16,19-31 ധനികനും ദൽദ ലാസറും
 17,7-10 പ്രയോജനമില്ലാത്ത ഭാസമാർ
 18,1-8 ന്യായാധിപനും വിധവയും
 18,9-14 ഫരിസേയരെറ്റയും ചുക്കക്കാരരെറ്റയും പ്രാർമ്മന

3. യേശു വചനങ്ങൾ

- 3,10-14 സ്കാപകരെ പ്രസംഗം
 6,24-26 സമ്പന്നർക്കു ദുരിതം
 9,61-62 മിശ്രിഹായെ അനുഗമിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി
 10,18-20 സാത്താൻ ഇടിമിന്തപോലെ
 12,13-15 അത്യാഗ്രഹത്തിൽനിന്ന് അകലുക
 12,32 ചെറിയ അജഗണമേ...
 12,35-38 ജാഗരുകരായ ഭൂത്യരാകുക
 12,49-50 നൊൻ ഭൂമിയിൽ തീയിട്ടുവാൻ വന്നിരിക്കുന്നു
 13,1-5 പശ്ചാത്യലം നാശത്തിൽനിന്ന് രക്ഷിക്കും
 13,31-33 ആ കുറുക്കനോടു പറയുക
 17,20-21 ദൈവരാജ്യം നിങ്ങളുടെ ഇടയിൽ
 19,41-44 ഇന്ത്യം ജൈസലേമിനെപ്പറ്റി വിലപിക്കുന്നു
 20,34-46 സദാ ജാഗരുകരായിരിക്കുവിൻ
 22,31-32 ശീമോൻ, ശീമോൻ....
 22,35-38 രണ്ടു വാളുകൾ മതി!
 23,27-31 ജൈസലേം പുത്രമാരെ...

പഠനവൈഭാളിലെ വ്യാവ്യാനങ്ങൾ

1,3: അതിശ്രദ്ധിക്കായ തെയ്യാഹിലോസേ/ most excellent Theophilus: ‘ദൈവത്തിന്റെ സ്നേഹിതൻ/ Friend of God’ എന്ന് അക്ഷരമിലോ (cf. Acts 1,1). ആദിമ ക്രക്കന്തവരേവകളിൽ ഈ പേരു കാണുന്നില്ല. അദ്ദേഹം റോമൻ ഒന്നുകൂട്ടത്തിലെ ഒരു ഉന്നത ഉദ്യോഗസ്ഥനോ വിശിഷ്ടവ്യക്തിയോ ആയിരുന്നിരിക്കാം. ‘അതിശ്രദ്ധിക്കാൻ/most excellent’ എന്ന ഉദ്യോഗിക്കമാനപ്പേര് ബഹുമാനപദവിയായി മറിടങ്ങളിൽ കാണപ്പെടുന്നുണ്ട് (Acts 23,26; 24,3; 26,25).

1,5: ഹോരോഡേൻ യുദ്ധാരാജാവായിരുന്ന കാലത്ത്/Herod of Judea: ലൂക്കാ തന്റെ വിവരങ്ങം ലോകചർിത്രത്തി ന്റെ വിശാലപട്ടകളുടെനുള്ളിൽ ഉറപ്പിക്കുന്നു (2,12; 3,12). **ഹോരോഡേൻ/Herod:** മഹാനായ ഹോരോഡേൻ, ഇദ്ദേഹയൻ്തിമായ അന്തിപാത്രൻിൽ മകൻ. റോമൻ സെനറ്റ് B.C 40-ൽ അദ്ദേഹത്തെ പലസ്തീനായിൽ രാജാവായി നിയമിച്ചു; B.C 37 മുതൽ B.C 4-ൽ തന്റെ മരണംവരെ ജൈസലേമിൽ ഭരിച്ചു. Mat 2,1. **സഖരിയ/ Zechariah:** ഹൈബ്രിഡയനാമം; അർമ്മം, ‘യാഹ്വേ ഓർമിച്ചിരിക്കുന്നു/God remembers’. **അബിയായുടെ ഗണത്തിൽ/priestly order of Abijah:** 24 വിഭാഗങ്ങളായിട്ടാണ് പുരോഹിതർ വിജേക്കപ്പെട്ടിരുന്നത് (1 Chroni 24,7-19). ഒരു വർഷം രണ്ടുവർഷം ജൈസലേംദേവാലയത്തിൽ ശുശ്രൂഷചെയ്യാൻ ഇവർക്ക് അവസരം ലഭിച്ചിരുന്നു. ഇതിൽ എട്ടാമത്തെ വിഭാഗത്തെക്കുറിച്ചാണ് ഇവിടെ പറാമർശം. **എലിസബേത്/Elizabeth:** ‘എന്റെ ദൈവത്തിന്റെ പ്രതിജ്ഞ/God's promise’ എന്നർമ്മാക്കുന്ന മൊബൈൽ യന്നാമത്തിന്റെ ഒരു ഗ്രേംകുഭാഷ്യം. അഹരോണ്റെ പുത്രി എന്ന നിലയിൽ അവൾ ലേവിംഗജയായിരുന്നു (1 Chroni 6,1-3).

1,7: വസ്യതായിരുന്നു/barren: മുതൽ ചിലപ്പോഴാക്കെ ദൈവത്തിന്റെ അപീതിയുടെ അടയാളമായി കരുതിയിരുന്നു (Gen 30,2); ഫലസമൃദ്ധമായ ഉദരം ഒരു ദൈവാനുഗ്രഹമായും (Deut 7,14; Psalm 128,3,4). സാരി/ Sarai (Gen 11,30), റവേക്കാ (25,21), റാഹേൽ (29,31), സാംസനിന്റെ അമ (Judg 13,2), ഫന്നാ (1 Sam 1,2) എന്നിവരും ദൈവം

കുണ്ടിനെ അംഗുതകരമായി നല്കിയനുഗ്രഹിക്കുന്നതുവരെ വസ്യകളായിരുന്നു.

1,10: ധൂപാർപ്പണസമയം/time of the incense offering: ‘പ്രാർമ്മനയുടെ സമയം/time of prayer’ എന്നും അറിയപ്പെടുന്നു (Acts 3,1). പുരോഹിതർ ദേവാലയത്തിൽ ദിവസംതോറും രണ്ടുവരണ, പ്രഭാതവലിയിലും പ്രഭോഷബലിയിലും ധൂപാർപ്പണം നടത്തിയിരുന്നു (Ex 30,7.8). സാധാരണപ്രാർപ്പണ വൈകുന്നേരം 3 മണിക്ക് നടക്കും. അപ്പോൾ ജനക്കൂട്ടം ദേവാലയവള്ളൂൽ പ്രാർപ്പിക്കും. ഒരു പുരോഹിതന് സാധാരണഗതിയിൽ, തന്റെ ജീവിതകാലത്തിലെലാറി കൽ മാത്രമേ ധൂപാർപ്പണം നടത്താൻ ഭാഗ്യം ലഭിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. അവൻ വിശുദ്ധസ്ഥലത്ത് - അതായത്, ദേവാലയത്തിന്റെ രണ്ടാമത്തെ പരിശുദ്ധ സ്ഥലത്ത് - പ്രാർമ്മനയും ധൂപവും അർപ്പിച്ചേഷം, ജനത്തെ ആഗീർവ്വദിക്കാൻ പുറത്തേക്ക് വനിയുന്നു (1,21; Num 6,22-27). 1,5.

1,11: കർത്താവിന്റെ ആതൻ/an angel of the Lord: ലുകായിൽ മിക്കപ്പോഴും പ്രത്യുക്ഷപ്പെടുന്ന (1,26; 2,9-13; 22,43; 24,4) മാലാവമാർ രക്ഷാകരചരിത്രത്തിൽ സുപ്രധാനമായ പങ്കുവഹിക്കുന്നുണ്ട്. ഈവർ സർഗ്ഗീയദേവാലയത്തിൽ സേവചര്യുന്നതുപോലെ, പുരോഹിതർ ഭാമികദേവാലയത്തിൽ ശുശ്രൂഷ ചെയ്യുന്നുവെന്ന് ഇസ്രായേല്യർ വിശ്വസിച്ചിരുന്നു (Is 6,1-6; വെളി 8,2-6; 15,5-8). പഴയനിയമത്തിൽ ഇസ്മായേൽ/Ishmael (Gen 16,11), ഇസഹാക്/Isaac (Gen 18,10), സാംസൺ/Samson (Judg 13,3-5) എന്നിവരുടെ ജനനവാർത്തകൾ മാലാവമാർ അറിയിക്കുന്നുണ്ട്.

1,13: ദേപ്പുട്ടേണാ: സർഗ്ഗീയദർശനത്തിന്റെ പശ്ചാത്യലത്തിൽ എപ്പോഴും കേൾക്കുന്ന പദപ്രയോഗമാണിത് (Gen 15,1; Joshua 1,9; Daniel 10,12.19; cf. Luke 1,30; 2,10). **നീ അവൻ യോഹനാൻ എന്നു പേരിടണാം:** ‘ദൈവം കരുണ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു’ എന്നർമ്മമുള്ള ഈ നാമം രക്ഷാകരഭത്യത്തിൽ യോഹനാനുള്ള സുപ്രധാന പങ്കിനെ സുചിപ്പിക്കുന്നു.

1,15: വീണ്ടൊ മറ്റു ലഹരിപാനീയങ്ങളോ അവൻ കുടിക്കുകയില്ല: Numbers 6,3-രണ്ട് പരോക്ഷസൃചന. സാംസ്കാരികമാണിനും (Jud 13,4.5) സാമുവേലിനും/Samuel (LXX 1 Sam 1,11) നല്കപ്പെട്ട് ഒരു വിശേഷണമാണ് സ്കന്ദപക്യോഹനാനും നല്കുന്നത്. നാസീർ എന്ന ധർമ്മവ്യത്പ്രകാരം യോഹനാൻ ദൈവശുശ്രൂഷയ്ക്കായി സമർപ്പിക്കപ്പെടുകയാണ്.

1,17: ഏലിയായുടെ ചെതന്യനേതാട്ടം ശക്തിയോടുകൂടെ: മലാക്കിയുടെ പ്രവചനമനുസരിച്ച്, അനുതാപം പ്രസം ശിക്കുകയും ഇസ്രായേൽഗോത്രങ്ങളെ പുനഃസ്ഥാപിക്കുകയും തകർന്ന കുടുംബങ്ങളെ സുവപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്ന ഏലിയായെപ്പോലുള്ള ഒരു ദുതനായിരിക്കും കർത്താവിന്റെ ആഗമനത്തിനുള്ള രൂക്ഷങ്ങൾ പുർത്തിയാക്കുന്നത് (Malachi 3,1; 4,5.6; cf. Sirach 48,1-10; Mat 11,13-15). **തിരികെ കൊണ്ടുവരാനും:** ധാർമ്മികവും ആത്മീയവുമായ അനുതാപത്തിന്റെ ബൈബിൾപ്രതീകമാണ് ഇവിടെ. Mark 1,4.

1,19: ഗ്രേബിയേൽ/Gabriel: ദൈവം ബലവാനാം (God is strength) എന്നർമ്മമുള്ള ഫൈബായനാമ/Harvayana name. ദൈവസന്നിധിയിൽ ശുശ്രൂഷചെയ്യുന്ന ഏഴുമാലാവമാരിൽ രണ്ടാം ഗ്രേബിയേലിനെ (Tob 12,15; Rev 8,2) യഹൂദ-ക്രൈസ്തവപാരമ്പര്യങ്ങൾ ഒരു മുഖ്യദുതനായി കരുതുന്നു. പഴയനിയമത്തിൽ ദർശനങ്ങൾ വ്യാവ്യാമിച്ച് (Daniel 8,15.16) രക്ഷകൾ ആഗമനത്തോടുകൂടിയിച്ചുള്ള സംഭവങ്ങൾ ഭാനിയേലിനു വിശദികരിച്ചുകൊടുക്കുന്ന (ഭാനി 9,21-27) ഗ്രേബിയേൽ/Gabriel, പുതിയനിയമത്തിൽ രക്ഷകൾ ആഗമനം പ്രവചിച്ച്, യേശുവിന്റെയും (Luke 1,26-38) അവൻ മുൻഗാമിയായ യോഹനാന്റെയും (1,13-17) ആഗമനസന്ദേശം നല്കുന്നു; അങ്ങനെ ഗ്രേബിയേൽ മുദ്രയുടെ സന്ദേശവാഹകനായി നിലകൊള്ളുന്നു.

1,28: കൃപ നിംബവള്ളേ/favored one: പേരിനു പകരം മറ്റാരു സംജ്ഞക്കാണ് ഒരു മാലാവ ദാരാള അഭിസം ബോധന ചെയ്യുന്ന ഏക ബൈബിൾസന്ദർഭമാണിത്. കത്തോലിക്കാപാരമ്പര്യത്തിലെയിച്ചർത്തമായ ‘നമ നിറഞ്ഞ വള്ളേ’ എന്ന പ്രയോഗം വിശുദ്ധ ജോമിന്റെ/ St Jerome ലത്തീൻ വുൾഗാറ്റത്തിലെ (latin vulgate)പരിഭാഷയിൽ നിന്നാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. അടിസ്ഥാനപരമായി കൃത്യമാണെങ്കിലും ഇതിന് ശ്രീക്കുമുലത്തിന്റെ ആഴമില്ല.

‘കെവരിതേഅമരൻ/ kecharitomene’ എന്ന സംജ്ഞ അടയാളം /Stephene വേണ്ടി പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന ‘പ്ലേറേസ് വാരിതേഅസ്/Pleres Charitos’ എന്ന പ്രയോഗത്തിൽനിന്ന് എറി വ്യത്യസ്തമാണ്. വർത്തമാനാവസ്ഥയ്ക്കൊപ്പും മുന്നവസ്ഥ കൂടി ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ശ്രീക്കുപ്രയോഗം മറിയത്തെ ദൈവികജീവൻകൊണ്ട് മുൻപും ഇപ്പോഴും പുരിതയായ ഒരു പാതമായി ചിത്രീകരിക്കുന്നു. ദൈവമാതൃത്വത്തിലേക്കുള്ള വിളിക്കുവേണ്ടി അവരെ സജ്ജമാക്കാനും ക്രൈസ്തവവിശ്വാദിയുടെ ഉത്തമമാതൃകയായി അവരെ മാറ്റാനും വേണ്ടി ദൈവം മറിയത്തെ കൂപാസമ്പദ്ധിയാൽ സവന്നയാകി. ഇന്ത്യൻമതത്തിൽ, ഗണിയേലിരേൾ വിളംബരം മറിയത്തിരേൾ അമലോ ദഭവത്തിലേക്കുകൂടി വിരൽ ചുണ്ടുനുണ്ട്. **ശാന്തി/Greetings:** ‘വയിറീ/Chaire’ എന്ന ഗ്രീക്ക്/greek അഭിസംഖ്യാധനയ്ക്ക് ‘ആനന്ദിച്ചാലും/rejoice’ എന്നാണ് അക്ഷരാർമ്മം. ബാല്യകാലവിവരങ്ങളിലെ ആഹ്ലാദപ്രമേയത്തിനു (1,14.44.47.58; 2,10.20) മകുടംചാർത്തുന്ന വാക്ക്. സീയോൺപുത്രിയെ ആഹ്ലാദിക്കാൻ ക്ഷണിക്കുന്ന പശ്യനിയമഭാഗങ്ങളുടെ പ്രതിയന്ത്യാണിൽ (Joel 2,23.24; Zephra 3,14-17; Zecharia 9,9). ആഹ്ലാദിക്കാനായി ജുറു സലേമിനു ലഭിച്ച അന്തേ ക്ഷണം രക്ഷകൾ കന്ധകാമാതാവാകാൻ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട മറിയത്തിനും ദുതൻ നല്കി എന്നത് അർമ്മഗർഭമാണ്. എന്തൊന്തും അവൾ വിശന്തതയായ ഇസ്രായേലിരേൾ പ്രതിരുപ്പവും യാഹ്വേയുടെ രക്ഷാദായകമായ അനുഗ്രഹങ്ങളുടെ ഭാഗ്യവത്തിയായ സീക്രിതാവുമാണ്.

1,33: യാക്കോബിരേൾ കുടുംബത്തിന്മേൽ/over the house of Jacob: ചിതറിക്കപ്പെട്ട മുഴുവൻ ഇസ്രായേൽ ജനതയുടെയുംമേൽ. B.C 8 റാം നൂറ്റാണ്ടുമുതൽ ഇസ്രായേലിലെ വടക്കൻഗോത്രങ്ങൾ വിജാതീയരുടെയിടയിൽ ചിതറിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു (2 Kings 17,21-23). അതു പോലെതന്നെ B.C 6 റാം നൂറ്റാണ്ടുമുതൽ തെക്കൻരാജ്യത്തിലെ യുദ്ധയും ബഘമിരേൾയും ഗോത്രങ്ങൾ ബാബിലോണിൽ/ Babylone പ്രവാസികളായി കഴിഞ്ഞുകൂടി (2 King 25,8-11). ഇസ്രായേൽഗോത്രങ്ങളുടെ ഈ ശിമിലിക്കരണത്തിൽ വിലപിച്ചതോടൊപ്പും, ഭാവീദുവംശജനായ മിശിഹായുടെ കീഴിൽ ഇസ്രായേൽജനതയുടെ പുനരെരക്കും പ്രവാചകന്മാർ വിളംബരം ചെയ്തു (Is 11,12; Eze 37,15-24; Hos 1,10.11; Am 9,9 -12). ഇസ്രായേൽഗോത്രങ്ങളെ സകല ജനതകളോടുമൊപ്പും തന്റെ മഹത്തെപൂർണ്ണമായ രാജ്യത്തിലേക്ക് എറുമിച്ചുകുടുന്ന അഭിഷ്ഠകതനായ ഭാവീദുവംശജനാണ് യേശു (Mt 28,18-20; Acts 15,15-18; tRom 11,25-27). 4,43.

1,42: നീ സ്ത്രീകളിൽ അനുഗ്രഹിതയാണ്/Blessed are you among women: പശ്യനിയമത്തിൽ ദീക്കൽ ജായേലിനോടും/ Jael യുദിത്തിനോടും/Judith (Judg 5,24-27; Jdt 13,18) മൊഴിഞ്ഞ വാക്കുകളുപയോഗിച്ച് Elizabeth/എലിസ ബത്ത് മറിയത്തെ അനുഗ്രഹിക്കുന്നു. രണ്ടു സ്ത്രീകളും ഇസ്രായേലിരേൾ ശത്രുബെസന്ധുങ്ങളെ തടങ്ങുന്നിരുത്തുന്ന തിൽ കാട്ടിയ വീരോചിതമായ വിശ്വാസത്തിരേൾയും യെരുത്തിരേൾയും പേരിൽ അനുഗ്രഹിതരായിരുന്നു. ജായേലും യുദിത്തും Jael and Judith ശത്രുപക്ഷത്തെ പട്ടാളമേധാവികളെ വധിച്ചപ്പോൾ ഇസ്രായേലിരേൾ വിജയം ഉറപ്പായി. എന്നാൽ തകർക്കപ്പെടുന്ന ശത്രുവും നേടുന്ന വിജയവും മറിയത്തിരേൾ കാര്യത്തിൽ മഹത്തരമായിരിക്കും. കാരണം, പാപത്തിരേൾയും മരണത്തിരേൾയും പിശാചിരേൾയും തല കാല്കീഴിൽ ദൈരിച്ചുമർത്തുന്ന രക്ഷകനെന്നാണ് അവൾ പ്രസവിക്കുന്നത് (Gen 3,15; 1 Jn 3,8).

1,43: എഞ്ചേൾ കർത്താവിരേൾ അമ/mother of my Lord: യേശു ജനിക്കുന്നതിനുമുണ്ടെന്നെന്ന യേശുവിനെ കർത്താവായി തിരിച്ചറിയുകയാണിവിട (cf. 1,28.32.38.46.58.68). ഈ പദവി യേശുവിരേൾ ദിവ്യത്വത്തിരേൾയും മറിയത്തിരേൾ ദൈവമാതൃത്വത്തിരേൾയും ഇരട്ടരഹസ്യങ്ങൾ വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. എഫോസുസിലെ എക്കൂമെനിക്കൽ കൗൺസിൽ/ Ephesus Council (A.D 431) നിർവ്വചിക്കുകയും 1964-ൽ രണ്ടാം വത്തിക്കാൻ കൗൺസിൽ/ Second vatican Council (*Lumen Gentium* 53) ഉന്നിപ്പറയുകയും ചെയ്ത പ്രായം മറിയൻസിഡാനമാണ്/Marian dogma മറിയത്തിരേൾ ദൈവമാതൃത്വം/ Mary, mother of God.

1,46-55: മാഞ്ഞിപ്പിക്കാത്ത്/Magnificat (മഹത്വപ്പെടുത്തുന്നു) എന്നു latin/ലത്തീൻലാഷയിൽ അറിയപ്പെടുന്ന മറിയത്തിരേൾ കീർത്തനം. വിശ്വസിച്ചതുക്കാണും കർത്താവിരേൾ അമയാതതുക്കാണും പുക്കശ്രദ്ധപ്പെടുന്ന മറിയം ഇവിടെ ദൈവത്തിരേൾ ഭാസി/servant of God എന്നാണ് സയം വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്. മറിയത്തിരേൾ ഗർഭാരണത്തോടോ എലിസബത്തിരേൾ ഭവനസന്ദർശനത്തോടോ വ്യക്തമായ ബന്ധമില്ലാത്ത ഈ ലഭ്യസ്തോത്രഗീതം (48-റ വാക്കും ഒഴികെടുത്തത്) യഹൂദക്രൈസ്തവരുടെ പ്രാർമ്മനാഗീതമായിരുന്നിരിക്കാം (related to the prayer hymn of the Jews).

സംഭവവിവരങ്ങളിൽ ഉചിതമായ സന്ദർഭത്തിൽ ഈ സ്ത്രോതരീതിയിൽക്കുന്ന വെന്നു മാത്രം. മറിയം താഴ്മയെ പ്രശംസിക്കുകയും (1,48) ഭാസിയുടെമേലുള്ള ദൈവാനുഗ്രഹത്തിൽ ആളുഭിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു (1,47.52.53). തുടർന്നുവരുന്ന ഭാഗങ്ങൾക്കു (1,58.72.78) മുന്നോടിയായി ദൈവത്തിൽ കരുണയുടെ (1,50.54) പ്രമേയം ഈ ശ്രീതം അവതരിപ്പിക്കുന്നു. സ്ത്രോതരീതിയിൽനിന്നുള്ള പ്രമേയങ്ങളാലും പ്രതീകങ്ങളാലും വർണ്ണാമൊയിൽക്കുന്നു (1 Sam 2,1-10; Ps 89,14; 98,3; Hab3,18).

1,68-79: ബൗദ്ധികതുസ്/Benedictus (വാഴ്ത്തപ്പുടവൻ) എന്ന latin/ലത്തീൻലാഷയിൽ അറിയപ്പെടുന്ന സവാറിയായുടെ കീർത്തനം/Hymn of Zechariah ഇസ്രായേലിനോടുള്ള ദൈവത്തിൽ വിശ്വസ്തതയുടെയും യേശുക്രൈസ്തവത്തായ രക്ഷാകരചരിത്രത്തിൽനിന്നും പേരിൽ ദൈവത്തെ പ്രകീർത്തിക്കുന്നു. മറിയത്തിൽ സ്ത്രോതരീതിയിൽപ്പോലെ (46-55) ഈ കീർത്തനവും ശ്രീകൃഷ്ണയെ നിയമത്തിൽനിന്നും യഹൂദ-ബൈബിൾ സ്തവദിനത്തിൽനിന്നും കടം കൊണ്ടിട്ടുള്ളതും സന്ദർഭവുമായി ആത്രയേറെ ബന്ധമില്ലാത്തതുമാണ്. ഈ ശിശു ആരായിത്തീരും? എന്ന 66-ാം വാക്യത്തിലെ ചോദ്യത്തിന്, സന്ദർഭേചിതമായി 76, 77 വാക്യങ്ങളിൽ സുവിശേഷകൾ മറുപടി നല്കുന്നു. രക്ഷയുടെ കൊന്ദ്/horn of salvation (69; കരുത്തിൽ ചിഹ്നമാണിത്: Ps 18,2; Sir 47,11; Mic 4,13), ഉന്നതത്തിൽ നിന്നുള്ള ഉദയസൂര്യൻ/the dawn from on high (78) എന്നീ പ്രയോഗങ്ങൾ ക്രിസ്തുസുചകങ്ങളാണ്.

2,1-2: പുതിയനിയമത്തിനുപുറത്ത് അഗ്നിസ് സീസാറിൽ/Augustus Caesar കാലത്ത് ഇത്തരമൊരു കണക്കട്ടപ്പും നടന്നതായി രേഖകളില്ല. ലോകമെങ്ങുമുള്ള രോമൻപൗരമാരുടെ കണക്കട്ടപ്പും നടന്നത് B.C 28, B.C 8, എ.ഡി. 14 എന്നീ വർഷങ്ങളിലാണ്. സുർപ്പീഷിയുസ് കീരിനിയോസ്/Sulpicius Quirinius സിറിയായുടെ/Syria ദേശാധിപതിയാകുന്നത് A.D 6-7 വർഷങ്ങളിലാണ്. ഇതാകട്ട, യുദ്ധായെ സിറിയായുടെ പ്രവിശ്യയായി മാറ്റിപ്പോളാണുതാനും. ആ സമയത്ത് യുദ്ധായിൽ ഒരു പ്രവിശ്യാകണക്കട്ടപ്പും നടന്നു. അതിനുമുമ്പായി കീരിനിയോസ്/Quirinius സിറിയായുടെ ദേശാധിപതിയായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് B.C 10-നു മുമ്പായിരുന്നിരിക്കണം. B.C 10 മുതൽ B.C 4 (ഹോറോദ് സിരീസ് മരണം/Death of Herod) വരെയുള്ള ദേശാധിപതികളെക്കുറിച്ച് ചരിത്രപരമായ കൃത്യത ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. സുവിശേഷകൾ ചരിത്രപരമായ വിവരങ്ങം വിശ്വസിച്ച് കണക്കട്ടപ്പും നേരത്തെ നടത്തിയെന്നു കരുതിയാൽത്തന്നെ 3,1,23-ൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള യേശുവിൻ്റെ പരസ്യജീവിതാരംഭത്തെ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങളിൽ പ്രശ്നങ്ങളുള്ളതായി കാണാം. കീരിനിയോസ്/Quirinius B.C 4 നുണ്ണം (A.D 6-നു മുമ്പും) സിറിയായിലെ ദേശാധിപതിയായെന്നു കണക്കാക്കിയാൽത്തന്നെ, ഹോറോദ്/King Herod രേണുകാലത്ത് യേശുവിൻ്റെ ജനനം നടന്നുവെന്നു സൂചിപ്പിക്കുന്ന വർഷം നിർണ്ണയിക്കുന്നത് ചതീത്രപരമായ വിവരങ്ങളുമായി യോജിക്കുകയില്ല (1,5; Mt2,1). വേത്തലെ ഫൈമിലെ യേശുവിൻ്റെ ജനനത്തെ കീരിനിയുസിനു/Quirinius കീഴിൽ നടന്ന ജനസംഖ്യാകണക്കട്ടപ്പും അവ്യക്തമായ ഓർമ്മയുമായി (cf. Acts 5,37) ലൂക്കാ/Luke കുട്ടിഞ്ചുന്നത് ആ ജനനം രോമാസാമാജ്യത്തിന് എന്തു മാത്രം പ്രസക്തമാണ് എന്ന് അടിവരയിടാനായിരിക്കണം. വേത്തലെഫൈമിൽ ജനിച്ച ഈ കുണ്ഠിലും സാമ്രാജ്യത്തിന് സമാധാനവും രക്ഷയും കൈവരും.

2,1: അഗ്നിസ് സീസർ/Augustus Caesar : രേണുകാലം B.C 27 മുതൽ A.D 14 വരെയായിരുന്നുവെന്ന് പൊതുവേ കരുതപ്പെടുന്നു. രോമൻ സാമ്രാജ്യത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന് രക്ഷകൾ, ദൈവം എന്നീ വിശേഷണങ്ങൾ നല്കപ്പെട്ടിരുന്നതായി ശ്രീകൃഷ്ണലിവിതങ്ങളിൽ കാണുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൽ ദൈർഘ്യമേറിയ കാലാധ്യാത്മക്കിന് രോമൻ സാമ്രാജ്യത്തിൽ സമാധാനത്തിൽ കാലം (Pax Augusta / Pax Romana) എന്നാണെന്നപ്പെടുന്നത്. യേശു വേത്തലെഫൈമിൽ ജനിച്ച കാലാധ്യാത്മത്തെ ലൂക്കാ സീസർ/Caesar അഗ്നിസിന്റെ/Augustus രേണുകാലവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതു വെറുതെയല്ല. യമാർമ്മരക്ഷകൾ (11), സമാധാനവാഹകൾ (2,14; 19,38) യേശു ആണ്. മഹാനായ ആ ചക്രവർത്തി ദൈവത്തിൻ്റെ ഉപകരണം മാത്രമാണ് (Is 44,28-45,1-ലെ പേശ്സുൻ രാജാവ്/Persian King സെസാറി/Cyrus നേപ്പോലെ). അദ്ദേഹം ദൈവത്തിൻ്റെ പദ്ധതി പുർത്തീകരിക്കാനുള്ള അവസരമൊരുക്കുന്നുവെന്നേ പറയാനാക്കു.

2,4: വേത്തലെഫൈമിലോക്/Bethlehem: നസറത്തിന്/Nazareth എക്കദേശം 145 കിലോമീറ്റർ തെക്കുള്ള ഒരു ചെറിയ യഹൂദഗ്രാമമാണ് വേത്തലെഫൈം/Bethlehem. അത് ഭാവിദ്യരാജാവിൻ്റെ കുടുംബനഗരമായും അവൻ്റെ രാജകീയാഭിശ്വകത്തിൻ്റെ വേദിയായും മുഖ്യമായി അറിയപ്പെട്ടിരുന്നു (1 Sam 16,1-13). Mt 2,1.

2,19: മരിയമാകട്ട ... ഹൃദയത്തിൽ സംഗ്രഹിച്ച് യാനിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു/ pondered them in her heart: സംഗ്രഹിക്കുക എന്നതിന് ഓന്നിച്ചേരുപ്പിക്കുക, ദർശനത്തോഴിക്കുക/search എന്നർമ്മം വരുന്ന ‘സുന് തേരേയോ/ Sun thereyo’ എന്ന ഗ്രീക്കുപദമാണ് ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്. യാനിക്കുക/ponder എന്നർമ്മം വരുന്ന ‘സുൻബലോ/sunbollo’ എന്ന ക്രിയാപദത്തിന്റെ അക്ഷരാർമ്മം ദർശനത്തേക്കരിയുക/ to throw into a spot, ഒക്കോപിപ്പിക്കുക/to unify എന്നൊക്കെയാണ്. ഇതിന്റെ വിപരീതമായ ‘ദിയബലോ/Diabollo’ (തലങ്ങും വിലങ്ങും എറിയുക/to throw anywhere, ചിതറിക്കുക/to scatter എന്നൊക്കെയാർമ്മം) എന്ന ക്രിയാപദത്തിൽനിന്നാണ് ഡെവിൾ/devil, ധയബോളിക്ക്/diabolic എന്നീപദങ്ങൾ ഉംഭവിക്കുന്നത്! ശിമിലീകരണസാഹചര്യങ്ങൾ നിലനിൽക്കേണ്ടുള്ള മരിയത്തിന്റെ യാനം ഒരു അർമ്മഗർഭമാണ്.

3,1: തിബേരിയുസ് സൈസ്/Tiberius Caesar: A.D 14-ലാണ് അഗസ്റ്റസിനെ/Augustus പിതൃകർമ്മ തിബേരിയുസ്/ Tiberius ചക്രവർത്തിയാകുന്നത്. A.D 37 വരെ തിബേരിയുസ് ചക്രവർത്തിയുടെ/Tiberius ഭരണകാലം നീണ്ടുനിന്നു. ഭരണകാലത്തിന്റെ പതിനഞ്ചാം/15 വർഷമെന്നു കണക്കാക്കുവോൾ അത് A.D 27 അല്ലെങ്കിൽ 29 ആയിരിക്കാം. **പൊന്തിയുസ് പീലാതോസ്/Pontius Pilate:** A.D 26 മുതൽ 36 വരെ യുദ്ധായുടെയും സമരിയായുടെയും ഇടുമിയായുടെയും/Judea, Samaria and Idumea ഭരണാധികാരിയായിരുന്നു. യുദ്ധായിലെ യഹൂദരോടും അവരുടെ മതാചാരങ്ങളോടും തല്ലിം പരിഗണനയില്ലാത്ത (cf. ലുക്കാ 13,1) ഭേദാധിപതിയായിട്ടാണ് യഹൂദചരിത്രകാരനായ ജോസഫ് ഫ്ലാവിയുസ്/ Joseph Flavius അദ്ദേഹത്തെ ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. **ഹോറോദേസ്/Herod:** മഹാനായ ഹോറോദേസുരാജാവിന്റെ പുത്രനാണ് ഹോറോദേസ് അന്തിപ്പാഡ്/Herod Antipas. B.C 4 മുതൽ A.D 39 വരെയുള്ള കാലഘട്ടത്തിൽ രാജാവായിരുന്ന ഇദ്ദേഹം ഗലിലിയുടെയും പെരേയായുടെയും/Galilee and Perea ഭേദാധിപതിയായിരുന്നു. 4ൽ 1ന് പ്രദേശത്തിന്റെ അധികാരിയെന്ന് അർമ്മമുള്ള ടെട്രാർക്ക്/tetrarch എന്ന ഒരുദ്യാഗിക പദവിയായിരുന്നു ഇദ്ദേഹത്തിന്റെത്തോട്. **ഫിലിപ്പ്/Philip:** മഹാനായ ഹോറോദേസുരാജാവിന്റെ/Herod മറ്ററു പുത്രൻ. ഗലിലിക്കടലിന്റെ വടക്കും കുട്ടിക്കുമുള്ള ഭേദങ്ങളുടെ അധിപതിയായ ഫിലിപ്പ് B.C 4 മുതൽ A.D 34 വരെ ഈ ഭേദങ്ങൾ ഭരിച്ചു. രണ്ടു ഭേദങ്ങളുടെ പേരുകൾ മാത്രമാണ് സുവിശേഷകൾ നല്കുന്നത്. **ലിസാനിയോസ്/Lysanias :** ഭാമാസ്കസിന്റെ വടക്കുപടിനാറുണ്ടായിരുന്ന അബിലോ/Abila എന്ന ഭേദത്തെ ടെട്രാർക്കായിരുന്ന/Tetrarch ഇദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ച് വ്യക്തമായ അറിവില്ല.

3,2: അനാസും കരുംഹാസും പ്രധാനപുരോഹിതരായിരിക്കേ/during the high priesthood of Annas and Caiaphas: സന്നാപകയോഹനാൻ/ John the Baptist മാനസാത്തരപ്പടാൻ ആഹാനംചെയ്ത കാലഘട്ടത്തിലെ പൊതുഭരണാധികാരികളുടെ പേരുകൾ വിവരിച്ചുശേഷം പലസ്തീനായുടെ മതനേതൃത്വത്തെക്കുറിച്ച് സുവിശേഷകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു (cf. 1,5). A.D 6 മുതൽ 15 വരെ അനാസായിരുന്നു പ്രധാനപുരോഹിതൻ. സത്തം കുടുംബത്തിൽപ്പെട്ട പലരും അദ്ദേഹത്തെ പിതൃക്രമം ഇതേപദവി വഹിച്ചുവെക്കില്ലും ഒരുവിൽ മരുമകനായ/son in law കരുംഹാസ്/Caiaphas ഇവ സ്ഥാനത്തെത്തരുകയായിരുന്നു (A.D 18-36; യോഹ 18,13.19.24). പ്രധാനപുരോഹിതൻ എന്നർമ്മം വരുന്ന ‘ആർബിയറേയുസ്/archiereos’ എന്ന ഒക്കവചനരൂപം അനാസിന്റെയും കരുംഹാസിന്റെയും/Annas and Caiaphas പേരിനു മുന്നിൽ ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നതായി മുലഗ്രന്ഥത്തിൽ കാണുന്നു. ആ കാലഘട്ടത്തിൽ അനാസാ/Annasയിരുന്നു പ്രധാനപുരോഹിതൻ എന്നു തെറ്റിയർക്കാൻ ഇത് ഇടയാക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ (cf. അപ്പ് 4,6). ചിലപ്പോൾ അനാസിന് അനും മതനേതൃത്വത്തെ സാധിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരിക്കാം; അതല്ലെങ്കിൽ, സ്ഥാനമൊഴിഞ്ഞാലും പ്രധാനപുരോഹിതമാർ ആ നാമം നിലനിറുത്തിയിട്ടുണ്ടാകാം. **യോഹനാൻ ... ദൈവത്തിന്റെ അരുളപ്പാടുണ്ടായി:** സുവിശേഷകൾമാരിൽ ലുക്കാ മാത്രമാണ് യോഹനാന്റെ പ്രഭോധനയും ദൈവികാഹാനമായി ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ദൈവത്തിന്റെ അരുളപ്പാടു സ്വീകരിച്ച പ്രവാചകന്മാരുടെ നിരയിൽ സന്നാപകനെയും സുവിശേഷകൾ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നു. 7,26-ൽ സന്നാപകനു പ്രവാചകനെക്കാൾ ഉയർന്ന സ്ഥാനം സുവിശേഷകൾ നല്കുന്നുണ്ട്. പഴയനിയമപ്രവചനങ്ങളും പുതിയനിയമപുർത്തീകരണത്തെയും സമന്വയിപ്പിക്കാനുള്ള ഭാത്യം പേരുന്ന പ്രവാചകനായി യേശുവിന്റെ മുൻഗാമിയായ സന്നാപകനെ ലുക്കാ വിശേഷിപ്പിക്കുന്നു (7,27).

4,2: നാല്പതുദിവസം/forty days: പുറപ്പടിന്റെ/Exodus പുസ്തകത്തിൽ ഇസായേൽ forty/നാല്പതുവർഷങ്ങളാലും മരു

ഭൂമിയിൽ അലങ്കരിക്കുന്നതാണിൽ (Deut 8,2). മറ്റ് സാധ്യതകളുമുണ്ട്: പ്രായം (Gen 7,4.17); സീനായ് മലയിലെ മോശയുടെ ഉപവാസം (Ex 34,28); ഇസ്രായേലിന്റെ മരുഭൂയാത്ര (Deut 8,2); പ്രതിബന്ധചാരിമാരുടെ കാനാൻനിരീക്ഷണം (Num 14,34); പിലിസ്ത്യത്തിനിന്ന് ഇസ്രായേൽ നേരിട്ട് പീഡനം (Deut 13,1); ഏലിയായുടെ ഉപവാസം (1 King 19,8); യോഹായുടെ പ്രഖ്യാപനവാദി നിന്നവേക്കു ലഭിച്ച മാനസാന്തരാവസരം (Jon 3,4).

4,31-44: കഹഫണാം/Capernaum: യേശുവിന്റെ ഗലീലിയിലെ ശുശ്രൂഷയുടെ മുഖ്യ ആസ്ഥാനം (Mt 4,13; Mk 2,1). ഗലീലിക്കടലിന്റെ വടക്കേംതൃപ്പള്ളി ഈ പട്ടണം മത്സ്യവ്യവസായത്തിൽ അഭിവൃദ്ധിപ്പെട്ടിരുന്നു. **Capernaum/കഹഫണാം** യേശുവിന്റെ പിന്നീടുള്ള വിവിധ ശുശ്രൂഷാസന്ദർഭങ്ങൾക്കുംതന്നെ Mk 1,21-39 വാക്കുങ്ങളാണ് ഉറവിടമായി മാറുന്നത്. നേരത്തെ യേശുവിനെ പ്രവാചകനായും (16-30) പിന്നീട്, ഗുരുവായും (31-32) ഭൂതോച്ചാടക ചായും (32-37.41) ദോഗ്രാന്തി നല്കുന്നവനായും (38-40) ദൈവരാജ്യപ്രഖ്യാപകനായും (43) ലുക്കാ അവതരിപ്പിക്കുന്നു.

5,1: ഗനേഷാത്തു തടാകം/ lake of Gennesaret: ഗലീലിക്കടലി/ sea of Galilee എന്നും (Mt 4,18) തിബേരിയാൻ കടലി/Sea of Tiberias എന്നും (Jn 6,1) ഇത് അറിയപ്പെടുന്നു.

6,4: കാഴ്ചപ്പും/the bread of the Presence: നേരിയ മാവുക്കാണ്ഡുള്ള 12 അപ്പം ആഴ്ചപ്രതോറും ദേവാലയത്തിൽ പച്ചിരുന്നു (Ex 25,30). സാമ്പത്തിൽ പുതിയ അപ്പം വയ്ക്കുന്നോൾ പുരോഹിതർ പഴയത് കൈശിക്കും (Lev 24,59). Mt 12,5.

6,13: പ്രതിബന്ധപേരെ തിരഞ്ഞെടുത്ത്/chose twelve : മത്തായി/Matthew , ലുക്കാ/Luke എന്നിവർ ഈ 12 ശിഷ്യരാജാരംബന്ധപ്പെട്ടുതുന്നത് ഇസ്രായേലിലെ 12 ഗോത്രങ്ങളുമായിട്ടാണ് (22,29.30; Mt 19,28). ഇവർ സുവിശേഷം പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ആദിമസദേശ നയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരാണ് (9,16; Mt 28,16-20). 12 എന്ന സംഖ്യ ആദിമക്കെന്തവപാരമ്പര്യത്തിന്റെ ഭാഗമാണ് (1 Cor 15,5). പന്തക്കുസ്താനുഭവത്തിനുമുമ്പുതന്നെ യുദ്ധാസിനു പകരം ആദിമക്കെന്തവസമുഹത്തിൽ 12 എന്ന എല്ലാം തികയ്ക്കാൻ ശ്രമമുണ്ടായി (Acts 1,15-26). ലുക്കായുടെ വീക്ഷണമനുസരിച്ച് പ്രതിബന്ധപേരെ യേശുവിന്റെ അംഗാനന്ദനവേളയിലും സർഗ്ഗാരോഹണവേളയിലും സന്നിഹിതരാണ് (Act 1,21.22). അവരാണ് ചരിത്രപുരുഷനായ ക്രിസ്തുവിനെയും ലുക്കായുടെ കാലത്തെ സഭയെയും ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന കണ്ണികൾ. ചരിത്രത്തിലെ യേശുവിന്റെ ദ്വീക്ഷാക്ഷികളായ ഇവർ ആദിമക്കെന്തവസമുഹത്തിന്റെ വിശാസ അർക്കും ആചാരങ്ങൾക്കും യേശുവിന്റെ പ്രഖ്യാപനങ്ങളുള്ള 12 വിശ്വസ്തരുടെ ഉറപ്പാക്കി (Lk 1,1-4). **അപ്പസ്തോലനാർ എന്നു പേരു നൽകി/ named apostles:** സുവിശേഷകരിൽ ലുക്കാ/Luke മാത്രമാണ് ശിഷ്യരാജാരംബന്ധപ്പെട്ടിരുന്ന വരുന്ന അപ്പസ്തോലൻ/apostle എന്നു വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്. Mt 10,2-4. ദൈവവചനം പ്രഖ്യാപിക്കാനായി അയയ്ക്കപ്പെട്ടുന്ന പ്രേഷിതനാണ് ആദിമക്കെന്തവസമുഹത്തിൽ അപ്പസ്തോലൻ എന്നു നാമകരണം ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്നത്. ലുക്കായാകട്ടെ, ഈ വിശേഷണം പ്രതിബന്ധപേരുകു മാത്രമായി ചുരുക്കി. രണ്ടു വാക്കുങ്ങളിൽ മാത്രം പാലോസിനെയും പാൾബനാസിനെയും (Paul and Barnabas) അദ്ദേഹം അപ്പസ്തോലനാർ എന്നു വിശേഷിപ്പിച്ചു (Acts 14,4.14). പുതിയനിയമത്തിൽ മറിഞ്ഞെങ്ങളിൽ ഈ പദം വിശാലാർത്ഥത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിരുന്നതായി കാണാം (Rom 16,7; 1 Cor 1,1; 9,1; 15,5-7; Gal 1,19). ഇസ്രായേലിന്റെ പ്രതിബന്ധപേരുകു ഗോത്രപിതാക്കർമ്മാരുടെ (Gn 35,22-26) പുതിയ ഇസ്രായേലായ തിരുസദയുടെ പിതൃസമാനീയരാകാൻ യേശു പ്രതിബന്ധപേരെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നു (22,28-30; Gal 6,16; Rev 21,14). പത്രം അപ്പസ്തോലന്മാർ (Mk 3).

6,14: പാത്രാസ് എന്ന അവൻ പേരു നൽകിയ ശിമയോൻ: മർക്കോ 3,16.

6,15: തീവ്രവാദിയെന്ന വിളിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ശിമയോൻ: എഡി. 66-70-കളിൽ റോമൻ സാമ്രാജ്യത്തിനെതിരെ ആദ്യകലാപമുണ്ടാക്കിയവരെ തീവ്രവാദികൾ എന്നു വിശേഷിപ്പിച്ചിരുന്നു. യേശുവിന്റെ ജീവിതകാലത്തും ഇത്തരം തീവ്രവാദികളുണ്ടായിരുന്നുവോയെന്നതു തർക്കവിഷയമായതിനാൽ ഇവിടെ ശിമയോനെ തീവ്രവാദിയെന്നു വിശേഷിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ കാരണം അവ്യക്തമാണ്.

6,17: ടയിർ, സിഡോൻ എന്നീ തീരപ്രദേശങ്ങളിൽനിന്നും/coast of Tyre and Sidon: പലസ്തീനായുടെ വടക്കുള്ള ഫിനിഷ്യൻലെ/Phoenicia രണ്ടു തീരപ്രദേശപട്ടണങ്ങൾ/ coastal cities. ഈ പ്രദേശങ്ങളിൽനിന്നുള്ളവരിൽ ഭൂതിശാഖവും വിജാതീയരാണ്/gentiles. ഇന്റൊയേലിനു വെളിയിൽ യേശുവിനുള്ള ജനപ്രീതിയുടെ തെളിവാണിത് (cf. 2,31.32; 3,6; 4,24-27).

7,14: ശവമഖത്തിന്മേൽ തൊട്ടു/touched the bie: മുതശരീരത്തെ തൊട്ടുന്നത് ഒരു ധഹനബനേ ഓരാച്ചപ്രതേകക്ക് അശുദ്ധനാക്കും (Num 19,11-19). എന്നാൽ, ‘എഴുന്നേലക്കുക’ എന്ന വാക്കിനാൽ മരിച്ചവനെ വീണ്ടും ജീവനിലേക്ക് മടക്കിക്കൊണ്ടുവന്നുകൊണ്ട് നെന്നാമിക അശുദ്ധിയുടെ കാരണത്തെന്നെന്ന നീക്കിക്കളയുന്ന യേശു, മിശിഹാ തന്നെയാകുന്നു എന്ന് ഇതിനാൽ വെളിപ്പേടുന്നു (7,22).

7,16: ഒരു വലിയ പ്രവാചകൻ/A great prophet: ഏലിയാപ്രവാചകൻ/ Elijah prophet സറപ്തായിലെ വിധവ യുടെ മകനെ ഉയർപ്പിച്ച് അമ്മയ്ക്ക് ഏലപിച്ചു കൊടുത്തതും (1 King 17,23; cf. Lk 7,15) ഏലീഷാ/Elisha ഷുനേ കാരിയുടെ മകനു ജീവൻ നല്കി തിരികെ ഏലപിച്ചതും (2 King 4, 32-37) അനുസ്മരിക്കുന്ന ജനം യേശുവിനെ ഒരു വലിയ പ്രവാചകനായി കാണുന്നു (cf. Lk 24,19; Mk 16,14; 21,11.46; Jn 6,14).

7,18-23: Mal 4,5-ന്റെ പശ്വാത്തലത്തിലാണ് സ്നാപകൻ്റെ ചോദ്യം.

7,24: കാറ്റിൽ ഉലയുന്ന ഞാങ്ങണ്ണോ? / A reed shaken by the wind: ഹോറോദേൻ അന്തിപ്പാസും/ Herod Antipas സ്നാപകയോഹനാനും / John the Baptist തമിലുള്ള ഒരു താരതമ്യമാണിവിടെ. ജോർഡാൻ താഴ്വരയിൽ സമുദ്ര മായി വളരുന്ന ഞാങ്ങണ്ണചെടിയെ/reed പ്രോലൈ ആടിയുലയുന്ന വ്യക്തിതമുള്ള രാജാവാണ് ഹോറോദേൻ അന്തിപ്പാസ്. എന്നാൽ സ്നാപകനാകട്ടെ, വിട്ടുവീച്ചതില്ലാതെ വ്യക്തിതമുള്ള നേതാവാണ്. **മുദ്രാവസ്ത്രങ്ങൾ യാരി?**: ഗലിലിക്കടൽക്കരയിലുള്ള തിബേരിയുസിലെ കൊട്ടാരസമുച്ചയത്തിൽ ഹോറോദേൻ്റൊജാവ് ആധാംബരപുറവം ജീവിച്ചു. എന്നാൽ സ്നാപകനാകട്ടെ, ലളിതജീവിതവും പരുക്കൻ ജീവിതശൈലിയും സ്വന്തമാക്കിയ പ്രവാചകേം തമമനായിരുന്നു.

7,32: കുട്ടികളെപ്പോലെയാണ്/like children: മറുള്ളവർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന കളികളുണ്ടും പരിഗണിക്കാതെ പരാതി പ്പെടുന്ന കുട്ടികളോടാണ് യേശു തന്റെ തലമുറയെ ഉപമിക്കുന്നത്. യേശുവിന്റെ ആനന്ദരിതമായ ശുശ്രാഷയും (കുഴലുതി) യോഹനാന്റെ കാർക്കഡ്യമേരിയ ശുശ്രാഷയും (വിലപിച്ചു) സർഗരാജ്യത്തിലേക്കുള്ള ക്ഷണമായിരുന്നു. എന്നാൽ കുട്ടികളെപ്പോലെ, സന്താം നിലപാടിലുള്ള കടുംപിട്ടതം നിന്നിന്നും അവർ ഇവ തിരുസ്കരിച്ചു.

7,36: മരിസേയരിൽ ഒരുവൻ/One of the Pharisees : ലൂക്കായുടെ/ Luke സുവിശേഷപ്രകാരം മരിസേയരോ ടൊപ്പും യേശു 3 തവണ ഭക്ഷണം കഴിക്കുന്നതായി കാണുന്നു (11,37; 14,1). **കേഷണത്തിനിൽകുന്നു/ took his place at the table:** ധഹനം ആശോഷവേളകളിൽ ഉയരംകുറഞ്ഞ കട്ടിലിൽ ഇടത്തുലാഗത്തുള്ള ഒരു കുഷ്യനിൽ പുറകോട്ടു ചാണ്ടിരുന്ന് വലത്തുകൈകൊണ്ടാണ് കേഷണം കഴിച്ചിരുന്നത്. യേശുവിന്റെ പിന്നിൽ അവൻ്റെ പാദത്തിനരികേ ആ സ്ത്രീ എപ്രകാരം നിന്നുവെന്ന് ഇത് വിശദീകരിക്കുന്നു (38). നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന ആചാരമര്യാദകൾ ഇവിടെ കാണാം: സ്വീകരണചുംബനം (45), കാലുകഴുകൽ (44), ശിരസിൽ തെലാഭിഷേകം (44).

7,41: ദൊം/denarii: ദനാറിയുസ്/ denarius എന്ന രോമൻ/ roman നാണയം ഒരു ദിവസത്തെ കുലിയായിരുന്നു. അഞ്ചുരുഡി ദിവസത്തെയും(500 days) അപതു ദിവസത്തെയും (50 days) വേതനങ്ങൾ/ wages തമിലുള്ള ഗണ്യമായ അന്തരം അനുഭവവേദ്യമാകുന്ന ക്ഷമയുടെയും സ്നേഹത്തിന്റെയും അളവുകോലായി മാറുന്നു.

8,26: ഗരസേനർ/Gerasenes: ചില കൈയെഴുത്തുപ്രതികളിൽ ഗദരായരുടെ നാട്ടിൽ എന്നും മറ്റു ചിലതിൽ ഗർജ്ജ സേനരുടെ നാട്ടിൽ എന്നും കാണാം. ഗൈരാസാപട്ടണം സ്ഥിതിചെയ്തിരുന്നത് ജോർഡാൻനദിയുടെ കിഴക്കായിരുന്നു. അത് ദേക്കാപ്പോളിസിലെ 10 വിജാതീയനഗരങ്ങളിൽ ഒന്നായിരുന്നു (Mk 5,1-20). Mt 8,28.

ഗലിലിക്ക് എതിരെ: തീറ്റ തിന്നിരുന്ന പനിക്കുട്ടത്തിന്റെ സാന്നിധ്യം ഇത് ഒരു വിജാതീയ പ്രദേശമായിരുന്നെന്നു